

УДРУЖЕЊЕ ИЗДАВАЧА
И КЊИЖАРА СРБИЈЕГаврила Принципа 43, 11000 Београд • www.izdavaci.rs
sekretar@izdavaci.rs • 060 330 3592**Извештај за 2020. и 2021. годину**

- Удружење издавача и књижара Србије је током 2020. и 2021. године, као и претходних година, активно радило на бројним пољима, упркос томе што су ове две године обележене пандемијом корона вируса и у периоду где су умањене могућности пословања издавача, књижара, штампара, дистрибутера и свих других актера који учествују у стварању књига. Удружење је у том погледу наставило да пружа подршку чланству у виду достављања конкретних информација које се тичу пословања, а које смо добијали од надлежних органа. Удружење је радило на координацији између чланова и кризног штаба и прибављало све потребне информације које су се тичале бранше. Такође, УИКС је учествовао у одређеним културним и друштвеним дешавањима, који су били омогућени у ове две године. Подржани су пројекти и достигнућа о ширењу друштвене свести о значају књига током пандемије (враћање читања као важне активности током изолације) и борби за очување ауторских права, штитећи интересе издавача. Велики број чланова удружења је учествовао у донацији књига за ковид болнице и друге институције, на чему се посебно захваљујемо. Удружење и поједини чланови су подржали програм подршке „За наше хероје“, који је био намењен здравственим радницима, волонтерима и свима који су ангажовани у COVID-19 систему.
- Удружење је континуирано наставило своје редовне активности на информисању чланства, афирмацији потенцијалних чланова, активацији чланова и подстицању да учествују у различитим активностима.
- У УИКС су током 2020. и 2021. године приступили нови чланови: Арете, Космос, Катена мунди и Кључ издаваштво. Одређени број издавачких кућа је престао са радом (избрисани у евиденцији АПР-а), а из чланства је иступила издавачка кућа „Академска мисао“ из Београда.
- Као и до сада, УИКС велику пажњу поклања својим члановима, радећи на обезбеђивању повластица за издаваче, књижаре и дистрибутере. Тако је 2021. године потписан уговор с курирском службом АКС с повлашћеним ценама слања пакета до 2 килограма (200.00 динара по пакету) и за пакет од 2.01 кг до 13 кг (260.00 динара) по пакету. Такође, настављена је дугогодишња сарадња са курирском службом D express, где су повлашћене цене за чланове остале непромењене током 2021. године.
- Због кризе изазване пандемијом и смањеним обимом пословања, Управни одбор удружења је донео одлуку да се попуст за уплату целокупне чланарине на почетку године повећа са 10 на 15%.

- Чланови Удружења информисани су путем интернет сајта (www.izdavaci.rs) и циркуларних писама/порука (преко имејл групе) о активностима организације. Редовно су слата обавештења о раду и све вести важне за струку, укључујући и обавештења о пројектним могућностима за суфинансирање у области издаваштва и књижарства. Настављена је и пракса да се једном месечно шаље месечни билтен „МИКС“ који служи за додатно извештавање колега о свим релевантним темама из струке.
- Управни одбор УИКС-а редовно се састајао (претежно онлајн и неколико пута уживо, када су за то били створени услови) током 2020. и 2021. и анализирао теме од значаја за издаваче и књижаре у Србији, и доносио одговарајуће одлуке.
- УИКС редовно прати важеће прописе из области издавачке делатности (издаваштво, библиотекарство, књиге, итд.) и ауторских права. Као и претходних година, УИКС је активно учествовао у јавним расправама о изменама и допунама закона, иницира измене и имплементира нове прописе.
- УИКС ради на продубљивању сарадње са свим релевантним државним институцијама (Министарством културе и информисања, Министарством просвете, Градским секретаријатом за културу, Народном библиотеком Србије, Библиотеком града Београда, Министарством финансија, Министарством привреде, Министарством спољних послова, Привредном комором Србије, Вишим јавним тужилаштвом, МУП-ом, и др.) и другим установама и организацијама чији рад је везан за издаваштво и књижарство у Србији.
- Удружење је у току 2020. и 2021. године у више наврата сакупљало мишљење и ставове чланова у вези са Сајмом књига у Београду. Тако су консултовани чланови у вези с предлогом да се Сајам књига у Београду одржи у септембру 2021. (првобитни предлог) и у октобру (други предлог). Заједно с колегама из других удружења је анализирана ситуација и разматране су све могућности у вези с (не)одржавањем сајма. Управни одбор и секретар су координисано радили на овом питању у периоду од јуна до октобра 2021. године. На крају су издавачи донели одлуку да се не наступа на Сајму у октобру 2021. године.
- Удружење се 2021. године изборило да добије свог представника у Одбору за организацију Сајма књига у Београду, што је било наш вишегодишњи предлог. На овај начин су издавачи добили могућност да њихови захтеви и ставови буду боље заступљени приликом одлучивања о најважнијој културној манифестацији у држави.
- Удружење је иницирало преговоре са заменицом секретара Владе Републике Србије, а у вези с тумачењем забране рада књижарама током пандемије. У том погледу је издејствовано тумачење на основу којег је књижарама укинута ограничење пословања и рада, а уз примену тада актуелних епидемиолошких мера.
- Удружење је у сталној комуникацији са медијима, које је обавештавало о свим детаљима преговора у вези с Београдским сајмом књига.

- Удружење је наставило сарадњу с Новосадским сајмом у вези с организацијом Сајма књига у Новом Саду, који је одржан у марту 2022. године. Обезбеђени су посебни попусти (20%) за закуп простора за чланове УИКС, а Удружење је учествовало и у промовисању Сајма књига у јавности. Представник УИКС-а се налази у организационом одбору Новосадског сајма и ту заступа и преноси предлоге чланова.
- Удружење је Министарству културе помогло око организације Сајма књига у Бањалуци 2021. године. Удружење је позвало чланове, направило координацију и размењивало информације с организаторима Сајма и Министарством културе, на чијем штанду су били заступљени издавачи, као и са самим издавачима и особама које су биле задужене за логистику.
- Удружење је активни пуноправни члан Међународне асоцијације издавача и Федерације европских издавача. Овим два међународним организацијама је уплаћена чланарина, а за њихове потребе су прављење одређене статистике и извештаји. УИКС сакупља и обрађује податке о издавачкој делатности, које даље прослеђује овим организацијама. Посебно су прикупљане и дистрибуиране информације овим организацијама у вези с пословањем у Србији током пандемије корона вируса. Секретар УИКС је присуствовао и онлајн скупштинама ових организација.
- Удружење је предложило Ненада Шапоњу (Агора) за члана жирија за доделу Европске награде за књижевност за 2021. годину.
- Удружење издавача и књижара Србије се континуирано труди да надлежним органима и јавности скрене пажњу на важност обогаћивања књижног фонда библиотека у Србији и поштовања прописаних критеријума о набавци нових књига. Веома је важно и да све библиотеке, укључујући и школске, буду добро снабдевене свим врстама књига.
- Представници удружења у разговорима с надлежнима стално указују на потребу за повећањем средстава за набавку књига и одржавање Републичког откупа књига најмање два пута годишње, што је у интересу читаоца, библиотекара и издавача. Више пута је указано на неопходност поједностављења процедура током откупа књига, смањења рабата и дефинисања транспарентних и јасних критеријума приликом одабира чланова комисије, као и одабира наслова за библиотеке од стране комисије. У том погледу смо Министарству културе упутили низ предлога за унапређење процеса Републичког откупа књига и одржали састанке.
- Удружење своје чланове редовно обавештава о свим корацима Републичког откупа књига. У редовној смо комуникацији с Министарством културе, као и с Народном библиотеком Србије, од којих добијамо информације у вези с роковима и свим важним информацијама.
- Удружење сарађује с Организацијом за остваривање репрографских права (ООРП), а своје чланове обавештава о могућностима приступа овој организацији и потписивању колективног уговора, који омогућује да убирају приходе од посебне накнаде, која је у складу са Законом и преко које се наплаћују накнаде од увоза уређаја који служе за умножавање (штампачи и сл.),

као и од фотокопирница и других организација које искоришћавају штампана ауторска дела. Тантијеме су по први пут исплаћене за 2021. годину.

- Удружење ради на решавању бројних и различитих проблема са којима се сусрећу чланови, трудећи се да им достави адекватне информације и податке. Такође, Удружење свакодневно одговара на велики број захтева и упита физичких лица.
- Удружење је подржало низ књижевних награда, у погледу афирмације програма и позивања чланова да конкуришу са својим делима.
- Удружење је реализовало *Откуп књига за дијаспору* и *Откуп књига за регион* у 2020. години, са укупним фондом од 700.000 динара. Конкурисано је и за средства код Управе за дијаспору и сарадњу са Србима у региону за 2021. годину, али комисија није одлучила да прихвати наш предложени пројекат, и тиме се прекинуо низ од 7 узастопних година у којима је УИКС реализовао откупе за регион и дијаспору.

Додатна обавештења у вези с активностима Удружења издавача и књижара Србије могу се добити у секретаријату удружења. Контакт особа је Милан Трпковић, генерални секретар, 060/3303592, sekretar@izdavaci.rs

